

Utsetter mål om god vannkvalitet

2015 blir likevel ikke året da Bunnefjorden friskemeldes

FAKTA

Om PURA

■ PURA er et interkommunalt prosjekt som ble opprettet i 2008 for å sikre god kjemisk og økologisk vannkvalitet i vannområdet Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget. Prosjektet eies av kommunene Frogn, Nesodden, Oppegård, Oslo, Ski og Ås.

■ PURA er ett av 108 vannområder som er opprettet i Norge som følge av EUs rammedirektiv for vann (vanndirektivet) og forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften).

■ PURA koordinerer tiltaksarbeidet i eierkommunen, og er en arena for kompetanseutvikling, erfaringsinnhenting og samhandling i eierkommunene.

Det er behov for flere tiltak og rask gjennomføring dersom målet om en attraktiv og ren fjord skal møtes.

– Vi trenger et push for å nå ønsket vannkvalitet, sier Anita Borge, prosjektleder for PURA, og mener at det går litt langsomt i forhold til å nå målet om god vannkvalitet i Bunnefjorden og bekkene på Nesodden innen 2015.

PURA er et interkommunalt prosjekt, og ble opprettet i 2008. Målsettingen er å sikre god vannkvalitet i vannområdet Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget.

– Det har vært nødvendig å be om utsatt frist. Målet for vannforvaltningen i Norge er at alt vann skal ha god kjemisk og økologisk tilstand innen 2021. PURA er med i første planperiode, og skulle derfor nå dette målet innen 2015, et tidspunkt som er koordinert med EU-landenes frister.

Liten endring

Vannkvaliteten i bekkene på Nesodden er dårlig. Skoklefallbekken, Torvetbekken og Hasla har høy konsentrasjon

av fosfor og algeforekomsten har ikke endret seg nevneverdig i positiv retning siden 1996. Tilførsel av fosfor fra jordbruk og avløp er en av hovedutfordringene i bekkene, og problemet forplanter seg ut i fjorden.

– Dette medfører overgjødning med tilgroing og algevekst som resultat. Det er nødvendig med en betydelig innsats fra landbruket og utbedring av avløp i kommunen, for å redusere dette. Borge forklarer at årsaken til at målet om ønsket vannkvalitet ikke vil nås, er tiden det tar fra tiltak innføres til effekt oppnås.

– Det er stor vilje både hos bønder og kommunen for å sette i gang tiltak, men vi må ha midler som dekker opp kostnader knyttet til tiltak.

Bedre forvaltning

Borge mener EUs vanddirektiv er en ønskedrøm for vannforvaltningen og har vært banebrytende for den norske forvaltningen. Utgangspunktet for forvaltningen er nå hvordan vannet renner, og ikke lenger grenser mellom kommuner, fylker og land.

– Det er et behov for en samordnet og forpliktende innsats på tvers av kommunegrensene for å nå målene. Et av PURAs viktige bidrag så langt har

Anita Borge, prosjektleder i PURA, holder øye med vannkvaliteten i Bunnefjorden og vannet som renner ut i fjorden, slik at strandområdene innover i fjorden, men også her på Oksval, kan brukes til rekreasjon.

vært å ansvarliggjøre medlemskommunene, gjennom medvirkning og samhandling. Samtidig er vi en arena for kunnskap.

Miljøgifter

Miljøgifter vil fra 2012 få økt fokus i vannforvaltningen, og PURA deltar i et samarbeidsprosjekt der det skal utarbeides et

miljøgiftbudsjett for indre Oslofjord.

– Vår påvirkningsmulighet så langt er tiltak for å redusere lokale tilførsler i vassdragene som

grenser til Bunnefjorden. Dette er spesielt viktig for tilstanden i strandsonen. Likevel påvirkes fjorden mest av eksterne tilførsler av miljøgifter fra atmosfæren og

fjorden for øvrig. Enhver belastning på fjorden, for eksempel gjennom uheldig deponering, jobber i mot vårt mål om god vannkvalitet, og det er viktig at vi

øker oppmerksomheten mot dette, mener Borge.

STÅLE LIDSHEIM
sl@amta.no

Graver for økt vannkvalitet

Carl Heltzen har 1200 dekar fulldyrket mark på Nesodden. FOTO: STÅLE LIDSHEIM

– Prinsippet er å styre vannet for å redusere mengden gjødsel som renner ut i fjorden.

Gjennom et samarbeid med landbrukskontoret i Follo skal Nesodden-bonden Carl A Heltzen grave fangdam og miljøbekk. I tillegg skal han bytte ut gamle rørgater som tar unna overflatevann fra jordene.

– Fangdammen reduserer forurensningen av næringsstoffer. Når vannet står stille, synker jordpartikler som inneholder fosfor ned, og blir dermed ikke gjødsel til havet med påfølgende algevekst.

Heltzen mener Landbrukskontoret har gjort en god jobb

med å informere om effektive tiltak for å redusere forurensning fra landbruket.

– De har bidratt med tegninger og planlegging av bekk og fangdam. Tilskudd finansierer deler av utleggene, men gravingen gjør jeg selv.

Heltzen tror ikke det ville blitt gjennomført mange slike miljøtiltak uten økonomisk kompensasjon.

– Med en større pott ville vi sett flere tilsvarende tiltak.

Fangdammer i jordbrukslandskap er et effektivt tiltak for å få renere bekker, og gir en reduksjon av fosfor på opptil 40 prosent.

STÅLE LIDSHEIM
sl@amta.no

Wenche Dørum og Andrew Bennett, Vann og avløp Nesodden kommune, har begynt å kartlegge private avløp. Gjennom sommeren vil studenter fra UMB gjøre jobben. FOTO: STÅLE LIDS-

1500 avløp skal kartlegges

– Der vi avdekker mangler vil vi pålegge eiere utbedring.

Nesodden kommune starter en større tilsynsrunde i sommer for å kartlegge private avløpsløsninger og tilstanden på disse. I løpet av det kommende året vil nærmere 1500 boliger og hytter bli kontrollert.

– Vi antar at det er mange som har avløp som ikke tilfredsstiller dagens krav, og det er derfor behov for et opprydningsarbeid. Der det går vann inn må det komme vann ut, og det er disse løsningene vi nå skal se nærmere på, forteller Andrew Bennett, avdelingsingeniør Vann og avløp i Nesodden kommune.

I overkant av 20 prosent av be-

folkningen på Nesodden er ikke tilkoblet offentlig vann og avløp, og det antas at det finnes 2000 separate avløpsanlegg.

– Redusert forurensning fra spredt bebyggelse er nødvendig for å nå vannregionenes mål om god kjemisk og økologisk tilstand. Samtidig skal kommunen ivareta rent drikkevann til alle innbyggerne, sier Bennett.

Dårlig vannkvalitet

Av 840 registrerte brønner som brukes til vannforsyning, er det tatt prøver av under halvparten. I kun 23 prosent av disse er grenseverdien tilfredsstillende i henhold til Drikkevannsforskriften. I 100 brønner er det påvist tarmbakterier som viser at brønnen er

påvirket av overflatevann eller avløp.

– Vi skal ikke ta vannprøver av brønner, men der vi ser at avløp påvirker drikkevannskilder, er det viktig med raske tiltak. Lite løsmasse generelt og stedvis høy tetthet av avløp og brønner er utfordrende for kvaliteten på vannet.

– Vi har som mål å gjennomføre tilsynet i løpet av ett år, og der vi avdekker mangler vil vi pålegge eiere å utbedre anleggene sine med frist på ett år.

Tilsynet blir utført i såkalte D-soner, det vil si i områder der kommunen ikke har planer om å legge vann og kloakk.

STÅLE LIDSHEIM
sl@amta.no